

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บวิชาภาษาไทยด้วยวิธีการเรียนรู้ร่วมกันและการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาเพื่อสร้างค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่1 มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บวิชาภาษาไทยด้วยวิธีการเรียนรู้ร่วมกันและการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาเพื่อสร้างค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1

วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียนเกี่ยวกับการสร้างค่านิยมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 ด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนบนเว็บ ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนรู้ร่วมกัน ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนด้วยกรณีศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน และผู้เชี่ยวชาญด้านค่านิยมเกี่ยวกับการสร้างค่านิยมของนักเรียนในควมมีเหตุผลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บวิชาภาษาไทยด้วยวิธีการเรียนรู้ร่วมกันและการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาเพื่อสร้างค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. เพื่อนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บวิชาภาษาไทยด้วยวิธีการเรียนรู้แบบร่วมกันและการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาเพื่อสร้างค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บวิชาภาษาไทยด้วยวิธีการเรียนรู้ร่วมกันและการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาเพื่อสร้างค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ร่วมกันและ การเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาเพื่อสร้างค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่1 จะมีคะแนนค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นที่1 ศึกษาความคิดเห็น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยสำหรับขั้นศึกษาความคิดเห็น มีดังนี้

1. แบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญด้านการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน ในเรื่องการนำหลักการด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน
2. แบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ ครูผู้สอนและนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 ในเรื่องการจัดการเรียนการสอนบนเว็บด้วยวิธีการเรียนรู้ร่วมกันและการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษา

ขั้นที่2 สร้างและทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยสำหรับขั้นสร้างรูปแบบการเรียนการสอน มีดังนี้

1. แผนกำกับกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน
2. แบบประเมินรูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บด้วยวิธีการเรียนรู้ร่วมกันและการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาเพื่อสร้างค่านิยมความมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากผู้ทรงคุณวุฒิ
3. บทเรียนบนเว็บซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นในรูปแบบเรียนรู้แบบร่วมกันและการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาโดยใช้เนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 เรื่อง นิราศภูเขาทอง และ เรื่อง หลักการใช้พจนานุกรม
4. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมในการนำกรณีศึกษาแต่ละกรณีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน
5. เกณฑ์การพิจารณาความมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
6. แบบวัดค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งประกอบไปด้วย

6.1 แบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียน

6.2 แบบวัดค่านิยมด้านความมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
แบบตัวเลือก

6.3 แบบวัดค่านิยมด้านความมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
แบบเลือกตอบถูกต้องผิด

6.4 แบบทดสอบการวิเคราะห์การมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดย
สร้างคำถามตามแบบวัดการกระจ่างค่านิยม (Value Clarification Test)

7. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ขั้นที่3 ประเมินและรับรองรูปแบบการเรียนการสอน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยสำหรับขั้นประเมินและรับรองรูปแบบการเรียนการสอน มีดังนี้

1. แบบประเมินรูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บวิชาภาษาไทยด้วยวิธีการเรียนรู้ร่วมกัน
และการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาเพื่อสร้างค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียงสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่1 จากผู้ทรงคุณวุฒิ

2. แบบรับรองรูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บวิชาภาษาไทยด้วยวิธีการเรียนรู้ร่วมกันและ
การเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาเพื่อสร้างค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่1 จากผู้ทรงคุณวุฒิ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่1 ศึกษาความคิดเห็น

ขั้นศึกษาความคิดเห็น ผู้วิจัยได้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับเครื่องมือต่างๆ ที่ใช้ในการ
จัดการเรียนการสอน และการเรียนการสอนบนเว็บวิชาภาษาไทยด้วยวิธีการเรียนรู้ร่วมกันและ
การเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษา ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษา หลักการ ทฤษฎี เอกสาร หนังสือ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนบน
เว็บ การเรียนแบบร่วมกัน การเรียนด้วยกรณีศึกษา ด้านปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ
ด้านการสร้างค่านิยม

2. สร้างเนื้อหาและวิธีในการจัดการเรียนการสอนบนเว็บ

3. สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ ครูผู้สอนและนักเรียน
4. ส่งแบบสอบถามความคิดเห็นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความเหมาะสมปรับปรุง แก้ไข และให้คำแนะนำ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข
5. ติดตามนำแบบสอบถามความคิดเห็นกลับมาเพื่อวิเคราะห์ และรวบรวมข้อมูล
6. สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน ในการนำหลักการด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนนำความคิดเห็นที่ได้มาเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนบนเว็บแบบร่วมกันและแบบกรณีศึกษามาเป็นข้อมูลในการทำตัวบ่งชี้เพื่อวัดค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
7. ดำเนินการส่งแบบสอบถามความคิดเห็น
8. ติดตามนำแบบสอบถามความคิดเห็นกลับมาเพื่อวิเคราะห์ สังเคราะห์ รวบรวมข้อมูล

ขั้นที่2 สร้างและทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน

ขั้นการสร้างและทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน มีขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดกรอบแนวคิดรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ร่างรูปแบบการเรียนการสอน เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนรวมถึงสร้างแผนกำกับกิจกรรมการเรียนการสอน
2. นำร่างรูปแบบการเรียนการสอน แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและเครื่องมือที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความเหมาะสม ความถูกต้อง ปรับปรุง แก้ไข และให้คำแนะนำ
3. สร้างกรณีศึกษาเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน
4. นำกรณีศึกษาที่ได้จากข้อที่3 ไปสอบถามความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านกรณีศึกษาให้คำแนะนำและปรับปรุงแก้ไข
5. นำร่างรูปแบบการเรียนการสอน แผนกำกับกิจกรรมการเรียนการสอน เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในข้อที่2 และนำกรณีศึกษาในข้อที่3 สอบถามผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่างๆ
6. นำเครื่องมือและวิธีการจัดการเรียนการสอนบนเว็บที่ได้จากการวิเคราะห์ความสอดคล้องจากการตอบแบบสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิ มาสร้างเว็บเพจบนเว็บในเรื่องนิราศภูเขาทองและเรื่องหลักการใช้พจนานุกรม
7. สร้างแบบวัดความมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

8. นำแบบวัดการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสอบถามความสอดคล้องและความเหมาะสม พร้อมขอคำแนะนำ จากผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสร้างค่านิยมและผู้ทรงคุณวุฒิด้านการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน

9. นำกรณีศึกษา ร่างรูปแบบ แผนกำกับกิจกรรมการเรียนการสอน แบบวัดความมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเว็บเพจบทเรียน มาปรับปรุงตามการประเมินและการให้คำแนะนำเพิ่มเติมของผู้ทรงคุณวุฒิ

10. นำเว็บเพจบทเรียนบนเว็บที่สร้างเสร็จแล้วมาทดสอบกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเพื่อหาประสิทธิภาพสื่อตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ทั้งแบบรายบุคคลและแบบกลุ่มย่อย

11. ปรับปรุงบทเรียนบนเว็บหลังจากที่ได้ทดลองหาค่าประสิทธิภาพสื่อ

12. นำบทเรียนบนเว็บที่ได้พัฒนาขึ้นไปทดลองกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นที่3 ประเมินและรับรองรูปแบบการจัดการเรียนการสอน

ขั้นการประเมินและรับรองรูปแบบการจัดการเรียนการสอน มีขั้นตอนดังนี้

1. นำรูปแบบการเรียนการสอนที่ได้นำไปทดลองกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างและรูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บวิชาภาษาไทยด้วยวิธีการเรียนรู้ร่วมกันและการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาเพื่อสร้างค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่1 ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ประเมินรูปแบบด้วยแบบประเมินรูปแบบที่ได้สร้างขึ้น

3. ผู้ทรงคุณวุฒิรับรองรูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บวิชาภาษาไทยด้วยวิธีการเรียนรู้ร่วมกันและการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาเพื่อสร้างค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่1 ด้วยแบบรับรองที่ได้สร้างขึ้น

4. นำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บวิชาภาษาไทยด้วยวิธีการเรียนรู้ร่วมกันและการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาเพื่อสร้างค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่1

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยในชั้นศึกษาความคิดเห็น

ผลการวิจัยในชั้นศึกษาความคิดเห็น ซึ่งสำรวจข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ รวม 15 คน ครูผู้สอน จำนวน 401 คน และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 จำนวน 503 คน ได้ให้

ข้อคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนบนเว็บวิชาภาษาไทยเพื่อสร้างค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้วิจัยสรุปตามขั้นตอนการเรียนการสอนบนเว็บวิชาภาษาไทยด้วยวิธีการเรียนรู้ร่วมกันและการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาเพื่อสร้างค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ครูปฐมนิเทศนักเรียนและครูและนักเรียนร่วมกันวางแผน

ผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ ครูผู้สอน และนักเรียนได้ให้ข้อคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนบนเว็บ ในขั้นที่ 1 ครูปฐมนิเทศนักเรียนและครูและนักเรียนร่วมกันวางแผน ไว้ดังต่อไปนี้

1) การนำเสนอรูปแบบกรณีศึกษาควรมีการนำเสนอในรูปแบบคลิปวิดีโอและความเรียงจึงจะเหมาะสมกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาภาษาไทยประเภทกรณีศึกษาที่ควรนำมาใช้จัดการเรียนการสอนด้านวรรณคดีควรเป็นกรณีศึกษาประเภทสถานการณ์จำลอง (The situation case) หลักวิชาภาษาไทยควรเป็นกรณีศึกษาประเภทฝึกปฏิบัติจากเทคนิคต่างๆ (The exercise case) โดยกรณีศึกษาที่นำมาครูผู้สอนควรเปิดประเด็นและร่วมกันคิดแก้ปัญหาในกรณีศึกษานั้นด้วยประสบการณ์ของตนเองและของเพื่อนนักเรียน

2) การจัดการเรียนการสอนบนเว็บวิชาภาษาไทยด้วยวิธีการเรียนรู้ร่วมกันและการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาเพื่อสร้างค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ควรจัดให้นักเรียน 1 ห้องเรียน เรียนด้วยกัน และการร่วมกันวางแผนจัดการเรียนการสอนระหว่างนักเรียนด้วยกันและระหว่างนักเรียนและครูควรกระทำผ่านเครื่องมือกระดานเสวนา โดยจำนวนสมาชิกในกลุ่มย่อยที่เหมาะสมคือ 4 คน ต่อ 1 กลุ่มย่อยบทบาทของสมาชิกในกลุ่มที่จำเป็นต้องมีได้แก่ประธานและเลขานุการกลุ่มย่อย และควรใช้รูปแบบการเรียนรู้ร่วมกันแบบ “สะสมความรู้จากผู้เชี่ยวชาญ” โดยพิจารณาคุณสมบัติสมาชิกกลุ่มย่อยจากความแตกต่างในแต่ละด้าน เช่น การเรียนเก่ง ปานกลาง อ่อน เป็นต้น

3) การแทรกปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในการจัดการเรียนการสอนบนเว็บ ควรอธิบายให้นักเรียนเข้าใจในหลักการโดยตรงและแทรกลงไปในเรื่องเนื้อหาที่สอนโดยครูผู้สอน ควรจัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้บูรณาการและจัดทำในลักษณะเนื้อหาสาระและกิจกรรมบรรจุลงในหน่วยการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนได้จัดทำไว้แล้ว ซึ่งจะให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีศักยภาพในการรับรู้และนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

4) นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีวิธีการติดต่อสื่อสารและสร้างความสัมพันธ์กับครูผู้สอนด้วยการปฏิบัติงานส่งครูผู้สอนซึ่งในการทำงานส่งครูผู้สอนส่วนใหญ่ นักเรียนจะส่งงาน

ด้วยตนเองทุกครั้งที่ครูผู้สอนสั่งงาน โดยส่วนมากนักเรียนจะใช้บริการคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตจากสถานศึกษา ซึ่งโดยเฉลี่ยแล้วนักเรียนส่วนมากจะใช้งานคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตวันละประมาณ 2 ชั่วโมง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อใช้ค้นคว้าหาข้อมูลต่างๆ ซึ่งนักเรียนจะใช้วิธีการค้นคว่าดังกล่าวมากกว่าการค้นคว่าหาข้อมูลด้วยวิธีอื่นๆ

5) ครูผู้สอนส่วนมากใช้ประโยชน์จากบริการอินเทอร์เน็ตต่อเมื่อมีเนื้อหาวิชาที่สามารถเชื่อมโยงได้เท่านั้น ทางด้านการจัดการเรียนการสอนในเรื่องต่างๆ ส่วนมากจะใช้เวลาเรื่องละ 2 คาบเรียน

6) ในสภาพความเป็นจริงนักเรียนส่วนใหญ่ได้รับความรู้เกี่ยวกับวรรณคดีหรือหลักภาษาไทยจากการที่ครูผู้สอนได้สอนในห้องเรียนโดยครูผู้สอนมีลักษณะเป็นผู้ช่วยเหลือกิจกรรมเมื่อนักเรียนเกิดการขัดแย้งทางความคิดกับเพื่อนนักเรียนส่วนมากนักเรียนจะยอมรับฟังเหตุผลก็ต่อเมื่อเพื่อนนักเรียนให้เหตุผลที่ดีกว่าและมีการหาแหล่งอ้างอิงมาอธิบายในเหตุผลนั้น ด้านประสบการณ์ในการเรียนบนเว็บนั้นนักเรียนส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการเรียนบนเว็บมาแล้ว

7) การมอบหมายงานบนเว็บครูผู้สอนควรมอบหมายด้วยการประกาศในระบบ LMS ส่วนการปฐมนิเทศนักเรียนก่อนจัดการเรียนการสอนควรปฐมนิเทศโดยเรียกนักเรียนประชุมแบบพบหน้า

ขั้นที่ 2 ครูบอกให้นักเรียนทราบจุดประสงค์บทเรียน

ผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ ครูผู้สอน และนักเรียนได้ให้ข้อคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนบนเว็บ ในขั้นที่ 2 ครูบอกให้นักเรียนทราบจุดประสงค์บทเรียน ไว้ดังต่อไปนี้

1) การนำเสนอวัตถุประสงค์บทเรียนควรมีลักษณะนำเสนอในคราวเดียวทั้งหมดและนำเสนอวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาบทเรียนที่กำลังจะมีการเรียนการสอนไปพร้อมๆ กัน รวมถึงการนำเสนอวัตถุประสงค์บทเรียนควรจะนำเสนอโดยเรียกนักเรียนมาประชุมแบบพบหน้า ซึ่งการกำหนดวัตถุประสงค์บทเรียนควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์บทเรียนร่วมกับเพื่อนครูผู้สอนด้วยกัน

2) เมื่อนักเรียนปรับเปลี่ยนหรือให้ข้อเสนอแนะวัตถุประสงค์บทเรียน ครูผู้สอนควรนำสิ่งที่นักเรียนเสนอแนะเป็นวัตถุประสงค์ย่อย

3) การประกาศวัตถุประสงค์บทเรียนควรประกาศผ่านเครื่องมือ LMS

ขั้นที่ 3 ครูทบทวนความรู้เดิมที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาบทเรียนและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้นักเรียน

ผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ ครูผู้สอน และนักเรียนได้ให้ข้อคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนบนเว็บใน
 ชั้นที่3 ครูทบทวนความรู้เดิมที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาบทเรียนและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้นักเรียน
 ว่าวิธีการกระตุ้นให้นักเรียนระลึกถึงเนื้อหาเดิมควรให้นักเรียนได้ค้นหาความรู้จากคำถามที่
 ครูผู้สอนตั้งไว้ โดยจำนวนวันที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนเพื่อทบทวนเนื้อหาความรู้เดิม
 คือ 1 วัน (1 คาบเรียน) โดยให้นักเรียนค้นหาข้อมูลเพื่อตอบคำถามที่ครูผู้สอนได้ถามเป็นระยะเวลา
 1-2 วัน (1-2 คาบเรียน)

ชั้นที่4 นักเรียนทำความเข้าใจเนื้อหาบทเรียนและกรณีศึกษาที่เกี่ยวกับปรัชญาของ
 เศรษฐกิจพอเพียง

ผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ ครูผู้สอน และนักเรียนได้ให้ข้อคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน
 บนเว็บ ในชั้นที่4 นักเรียนทำความเข้าใจเนื้อหาบทเรียนและกรณีศึกษาที่เกี่ยวกับปรัชญา
 ของเศรษฐกิจพอเพียง ไว้ดังนี้

1) ระยะเวลาที่เหมาะสมที่ใช้ในการคิดวิเคราะห์หาเหตุผลในการทำความเข้าใจเนื้อหา
 กรณีศึกษาควรใช้เวลา 1 วัน (1 คาบเรียน) โดยใช้เครื่องมือกระดานเสวนาและเครื่องมือห้อง
 สันทนาการเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ระหว่างนักเรียนด้วยกันและระหว่าง
 นักเรียนกับครูผู้สอน

2) การค้นคว้าหาข้อมูลบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต นักเรียนควรค้นคว้าหาข้อมูลด้วย
 ตนเอง เช่น การใช้เว็บไซต์ของ <http://www.google.co.th> นอกจากนี้ครูผู้สอนควรจัดหาแหล่ง
 ทรัพยากรการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนเชื่อมโยงไปยังแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้อื่นๆ ได้

3) การบันทึกข้อมูลความรู้ควรใช้เครื่องมือที่มีลักษณะการจดบันทึกความรู้บนเว็บ เช่น
 ไดอารี่ เป็นต้น นอกจากนี้ยังสามารถใช้เครื่องมือประเภทกระดานเสวนา

4) กรณีศึกษาที่ควรนำมาใช้จัดการเรียนการสอนควรเป็นกรณีศึกษาที่มีความทันสมัยหรือ
 เป็นปัจจุบัน

ชั้นที่5 นักเรียนวินิจฉัยปัญหาด้วยการสำรวจค้นคว้าจากแหล่งต่างๆ โดยยึดหลักปรัชญา
 ของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้

ผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ ครูผู้สอน และนักเรียนได้ให้ข้อคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน
 บนเว็บ ในชั้นที่5 นักเรียนวินิจฉัยปัญหาด้วยการสำรวจค้นคว้าจากแหล่งต่างๆ โดยยึดหลักปรัชญา
 ของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้ ว่าระยะเวลาในการศึกษาหาความรู้จากแหล่งต่างๆ
 เพื่อจะนำความรู้ของนักเรียนแต่ละคนมาอภิปรายในกลุ่มย่อย ควรเป็น 2 วัน (2 คาบเรียน)

ขั้นที่6 นักเรียนระดมสมองสร้างวิธีการแก้ปัญหาโดยใช้แนวคิดการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงผ่านการใช้เครื่องมือบนเว็บ

ผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ ครูผู้สอน และนักเรียนได้ให้ข้อคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนบนเว็บ ในขั้นที่6 นักเรียนระดมสมองสร้างวิธีการแก้ปัญหาโดยใช้แนวคิดการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงผ่านการใช้เครื่องมือบนเว็บ ไว้ดังนี้

1) เมื่อนักเรียนเกิดข้อขัดแย้งหรือเกิดการโต้เถียงกันระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม ควรใช้เครื่องมือกระดานเสวนาเพื่อถกประเด็นปัญหา หาข้อสรุปของกลุ่มย่อยและควรมีวิธีการสร้างทางเลือกโดยการให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นแบบระดมสมองโดยกำหนดว่านักเรียนจะต้องได้ข้อสรุปซึ่งเป็นทางเลือกและอีกวิธีหนึ่งคือให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นโดยอภิปรายต่อๆ กันในกระดานเสวนาซึ่งกำหนดว่านักเรียนจะต้องได้ข้อสรุปซึ่งเป็นทางเลือก

2) ระยะเวลาที่ใช้ในการอภิปรายกลุ่มย่อย ควรมีระยะเวลา 1 วัน (1 คาบเรียน)

ขั้นที่7 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลความคิดตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและนำเสนอความรู้ที่ได้ต่อชั้นเรียน

ผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ ครูผู้สอน และนักเรียนได้ให้ข้อคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนบนเว็บ ในขั้นที่7 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลความคิดตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและนำเสนอความรู้ที่ได้ต่อชั้นเรียน ไว้ดังนี้

1) การส่งผลงานกลุ่มผ่านเครื่องมือบนเว็บควรใช้การส่งงานผ่านระบบ LMS ส่วนการนำเสนอผลงานกลุ่มบนเว็บควรใช้เครื่องมือกระดานเสวนา

2) การสรุปประเด็นปัญหาร่วมกันควรใช้เครื่องมือกระดานเสวนาเพื่อถกประเด็นปัญหาและหาข้อสรุปโดยมีหัวหน้ากลุ่มเป็นประธานผู้ชี้ขาดหรือเป็นผู้ตัดสินตามความเหมาะสม

3) การอภิปรายร่วมกันในกลุ่มใหญ่ควรใช้เครื่องมือกระดานเสวนา โดยใช้ระยะเวลา 2 วัน (2 คาบเรียน)

ขั้นที่8 นักเรียนทดสอบความรู้และครูจัดการประเมินผล

ผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ ครูผู้สอน และนักเรียนได้ให้ข้อคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนบนเว็บ ในขั้นที่8 นักเรียนทดสอบความรู้และครูจัดการประเมินผล ว่าข้อคำถามในแบบวัดการสร้างค่านิยมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงควรมีลักษณะเป็นเหตุการณ์จริงและเป็นเหตุการณ์ปัจจุบัน

ชั้นที่9 ครูให้ผลป้อนกลับตามหลักการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ ครูผู้สอน และนักเรียนได้ให้ข้อคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนบนเว็บ ในชั้นที่9 ครูให้ผลป้อนกลับตามหลักการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ว่าการให้ผลป้อนกลับเมื่อนักเรียนทำแบบทดสอบเสร็จควรให้ผลป้อนกลับภายหลังที่ทำข้อสอบเสร็จครบทุกข้อแล้ว

ชั้นที่10 นักเรียนจดจำและนำหลักความมีเหตุผลในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน โดยมีผลการวิจัยในชั้นศึกษาความคิดเห็นชั้นที่10 แยกเป็นประเด็นผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ครูผู้สอนได้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนบนเว็บ ในชั้นที่10 นักเรียนจดจำและนำหลักความมีเหตุผลในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน ว่าส่วนใหญ่ครูผู้สอนส่วนใหญ่ทราบว่าหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงคืออะไร และได้นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนโดยจัดเป็นหน่วยการเรียนรู้นูรณาการไปกับเนื้อหาวิชาภาษาไทยและบูรณาการร่วมกับกลุ่มสาระวิชาอื่นๆ

2. นักเรียนส่วนใหญ่ให้คำตอบว่าตนมีความรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แต่เมื่อผู้วิจัยถามในความหมายนักเรียนส่วนใหญ่ตอบไม่ตรงกับนิยามและเงื่อนไขในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยนักเรียนส่วนใหญ่ให้คำตอบว่า ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง พอเพียง พออยู่ พอดี พอกิน พอใช้ ประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือย

2. ผลการวิจัยในชั้นสร้างและทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน

ผลการวิจัยในชั้นสร้างรูปแบบการเรียนการสอน มีผลการวิจัยต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินร่างรูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บวิชาภาษาไทยด้วยวิธีการเรียนรู้ร่วมกันและการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาเพื่อสร้างค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่1 จากผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่างๆ รวม 15 คน เกี่ยวกับร่างรูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บวิชาภาษาไทยด้วยวิธีการเรียนรู้ร่วมกันและการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาเพื่อสร้างค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่1 พบว่า

1.1 ผู้ทรงคุณวุฒิมองมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและสอดคล้องของร่างรูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บวิชาภาษาไทยด้วยวิธีการเรียนรู้ร่วมกันและการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาเพื่อสร้างค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่1

ว่ามีความเหมาะสมและสอดคล้องระหว่างชั้นการจัดการเรียนการสอนบนเว็บ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางวิชาภาษาไทย จุดประสงค์การเรียนรู้การสอนในแต่ละชั้นมีระดับความเหมาะสม สอดคล้องกันทุกองค์ประกอบ

1.2 ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่าบทบาทผู้สอนกับจุดประสงค์การเรียนรู้การสอนทุกข้อมีความสอดคล้องกัน

1.3 ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่าบทบาทผู้เรียนกับจุดประสงค์การเรียนรู้การสอนทุกข้อมีความสอดคล้องกัน

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมในการนำกรณีศึกษาแต่ละกรณีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนบนเว็บวิชาภาษาไทยด้วยวิธีการเรียนรู้ร่วมกันและการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาเพื่อสร้างค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากผู้ทรงคุณวุฒิด้านกรณีศึกษาพบว่าผู้ทรงคุณวุฒิทุกคนมีความคิดเห็นว่ากรณีศึกษาทุกกรณีศึกษา ที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย เรื่องนิราศภูเขาทอง และเรื่องหลักการใช้จ่ายนุกรม มีความเห็นว่าเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่ใช้ในการเรียนการสอน

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสอดคล้องของตัวบ่งชี้หลักและตัวบ่งชี้ย่อยในการสร้างค่านิยมความมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับนิยามและเงื่อนไขของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากผู้ทรงคุณวุฒิด้านการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนการสอนและผู้ทรงคุณวุฒิด้านค่านิยมทุกคนมีความเห็นว่าตัวบ่งชี้หลักและตัวบ่งชี้ย่อยในการสร้างค่านิยมความมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับนิยามและเงื่อนไขของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความสอดคล้องกัน

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการหาค่าประสิทธิภาพบทเรียน โดยนำบทเรียนบนเว็บที่ได้พัฒนาเสร็จเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ผลปรากฏว่า

4.1 การหาค่าประสิทธิภาพบทเรียน เรื่อง นิราศภูเขาทอง กับนักเรียนกลุ่มย่อย (3 คน) ได้บทเรียนบนเว็บที่มีค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ 88.75/88.33

4.2 การหาค่าประสิทธิภาพบทเรียน เรื่อง หลักการใช้จ่ายนุกรม กับนักเรียนกลุ่มใหญ่ (9 คน) ได้บทเรียนบนเว็บที่มีค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ 80.15/82.22

4.3 การหาค่าประสิทธิภาพบทเรียน เรื่อง หลักการใช้จ่ายนุกรม กับนักเรียนกลุ่มย่อย (3 คน) ได้บทเรียนบนเว็บที่มีค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ 80.41/83.33

4.4 การหาค่าประสิทธิภาพบทเรียน เรื่อง นิราศภูเขาทอง กับนักเรียนกลุ่มใหญ่ (9 คน) ได้บทเรียนบนเว็บที่มีค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ 82.86/88.88

ผลการวิจัยในชั้นทดลองรูปแบบการเรียนการสอน

จากการที่ผู้วิจัยนำรูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บวิชาภาษาไทยด้วยวิธีการเรียนรู้ร่วมกัน และการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาเพื่อสร้างค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ไปทดลองกับนักเรียนโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ ฉะเชิงเทรา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 36 คน โดยทำการวัดค่านิยมการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยเครื่องมือวัดค่านิยมการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่างๆ ซึ่งมีผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกความก้าวหน้าของนักเรียนแต่ละคนนั้น การเกิดการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในนักเรียนกลุ่มทดลอง จากการประเมินตามตัวบ่งชี้หลักและตัวบ่งชี้ย่อยในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการมีเหตุผล ด้วยแบบบันทึกความก้าวหน้าทั้ง 8 ครั้ง พบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีการเกิดค่านิยมการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในแต่ละครั้งที่ได้ประเมินจะมีจำนวนต่างกันออกไป บางครั้งมีจำนวนมากและบางครั้งมีจำนวนน้อย และในการเกิดค่านิยมการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในนักเรียนแต่ละคนพบว่านักเรียนส่วนใหญ่จะเกิดและไม่เกิดค่านิยมการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในแต่ละช่วงการประเมินที่แตกต่างกันออกไป โดยนักเรียนที่เกิดการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกครั้งที่ประเมิน คิดเป็นร้อยละ 2.77

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บวิชาภาษาไทยด้วยวิธีการเรียนรู้ร่วมกัน และการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาเพื่อสร้างค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการวิเคราะห์ค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยแบบวัดค่านิยมพบว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บวิชาภาษาไทยด้วยวิธีการเรียนรู้ร่วมกันและการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาเพื่อสร้างค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการวิเคราะห์แบบทดสอบการวิเคราะห์ค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามแบบวัดการกระจ่างค่านิยม พบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บวิชาภาษาไทยด้วยวิธีการเรียนรู้ร่วมกันและการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาเพื่อ

สร้างค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 เกิดค่านิยมความมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีจำนวนร้อยละ 77.78

3. ผลการวิจัยในชั้นประเมินและรับรองรูปแบบการเรียนการสอน

การรับรองรูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บวิชาภาษาไทยด้วยวิธีการเรียนรู้ร่วมกันและการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาเพื่อสร้างค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่างๆ รวม 5 คน ซึ่งได้ผลดังต่อไปนี้

1. ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่างค์ประกอบการเรียนการสอนทั้ง 7 องค์ประกอบมี เนื้อหารายละเอียดเหมาะสมต่อกิจกรรมการเรียนการสอนบนเว็บวิชาภาษาไทยด้วยวิธีการเรียนรู้ร่วมกันและการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาเพื่อสร้างค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1

2. ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่าการเรียนการสอนมีความเหมาะสมและ สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบนเว็บวิชาภาษาไทยด้วยวิธีการเรียนรู้ร่วมกันและการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาเพื่อสร้างค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1

3. ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่ารายละเอียดกิจกรรมในแผนกำกับกิจกรรมการเรียนและการสอนมีความชัดเจนและเหมาะสมกับขั้นตอนการเรียนการสอน

4. การนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บวิชาภาษาไทยด้วยวิธีการเรียนรู้ร่วมกัน และการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาเพื่อสร้างค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1

การนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บวิชาภาษาไทยด้วยวิธีการเรียนรู้ร่วมกันและการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาเพื่อสร้างค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน

หมายถึง สิ่งที่สำคัญสำหรับการจัดการเรียนการสอนบนเว็บวิชาภาษาไทยด้วยวิธีการเรียนรู้ร่วมกันและการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาเพื่อสร้างค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ คือ

(1) เป้าหมายการจัดการเรียนการสอน (2) สภาพแวดล้อมและสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน

(3) ครูผู้สอน (4) นักเรียน (5) วิธีการจัดการเรียนการสอน (6) สื่อการเรียนการสอน (7) การวัดและประเมินผล

ส่วนที่2 ขั้นตอนของการจัดการเรียนการสอน

หมายถึง ขั้นตอนการจัดการสอนบนเว็บวิชาภาษาไทยด้วยวิธีการเรียนรู้ร่วมกันและการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาเพื่อสร้างค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่1 ประกอบด้วย 10 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่1 ครูปฐมนิเทศนักเรียนและครูและนักเรียนร่วมกันวางแผน

ขั้นที่2 ครูบอกให้นักเรียนทราบจุดประสงค์บทเรียน

ขั้นที่3 ครูทบทวนความรู้เดิมที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาบทเรียนและปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียงให้นักเรียน

ขั้นที่4 นักเรียนทำความเข้าใจเนื้อหาบทเรียนและกรณีศึกษาที่เกี่ยวกับปรัชญาของ

เศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นที่5 นักเรียนวินิจฉัยปัญหาด้วยการสำรวจค้นคว้าจากแหล่งต่างๆ โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้

ขั้นที่6 นักเรียนระดมสมองสร้างวิธีการแก้ปัญหาโดยใช้แนวคิดการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงผ่านการใช้เครื่องมือบนเว็บ

ขั้นที่7 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลความคิดตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและนำเสนอความรู้ที่ได้ต่อชั้นเรียน

ขั้นที่8 นักเรียนทดสอบความรู้และครูจัดการประเมินผล

ขั้นที่9 ครูให้ผลป้อนกลับตามหลักการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นที่10 นักเรียนจดจำและนำหลักการมีเหตุผลในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ส่วนที่3 กิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 2 กิจกรรม ได้แก่

1. กิจกรรมในห้องเรียน เช่น การวางแผนการจัดการเรียนการสอน การปฐมนิเทศนักเรียน เป็นต้น

2. กิจกรรมการเรียนการสอนบนเว็บ เช่น การสืบค้นแหล่งข้อมูล การใช้กระดานเสวนาบนเว็บ การสนทนาบนเว็บ การศึกษาเนื้อหาที่ครูผู้สอนนำเสนอ การทำแบบฝึกหัดต่างๆ การให้คำแนะนำเพิ่มเติมทางระบบ LMS เป็นต้น

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยในชั้นศึกษาความคิดเห็น ผู้วิจัยได้สอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนวิชาภาษาไทยและนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 ในโรงเรียนอาสาสมัครทดลองใช้หลักสูตรปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่าครูส่วนมาก (ร้อยละ 63.33) ได้มีการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าสู่การจัดการเรียนการสอน โดยมีทั้งรูปแบบจัดเป็นหน่วยการเรียนรู้ บูรณาการไปกับเนื้อหาวิชาภาษาไทยและบูรณาการร่วมกับกลุ่มสาระอื่นๆ และรูปแบบนำเนื้อหาสาระกิจกรรมบรรจุลงในหน่วยการเรียนรู้ที่ได้ทำไว้แล้ว ซึ่งทั้ง 2 รูปแบบ เป็นการใช้รูปแบบการประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยสอดแทรกไปในหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ในห้องเรียน (ปรียานุช พิบูลสรารุณ, 2550) แต่การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามครูผู้สอนไม่สอดคล้องกับการวิเคราะห์ข้อมูลจากนักเรียนในโรงเรียนอาสาสมัครทดลองใช้หลักสูตรปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่พบว่านักเรียนเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 99.51) ได้ให้ความหมายเรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงว่า หมายถึง การพออยู่ พอกิน พอใช้ การประหยัด ซึ่งไม่ใช่หัวใจสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพราะหัวใจสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงคือค่านิยม และเงื่อนไขที่รู้จักกันโดยทั่วไปหรือใช้คำเรียกติดปากว่า 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ประกอบด้วย ความพอประมาณ ความมีเหตุผล ความมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และเงื่อนไขความรู้ เงื่อนไขคุณธรรม

ดังนั้นจึงทำให้การออกแบบการจัดการเรียนการสอนจำเป็นต้องมีการสอนหลักหรือหัวใจสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยตรงเพื่อให้นักเรียนได้ทราบ โดยผู้วิจัยออกแบบให้อยู่ในชั้นที่3 ทบทวนความรู้เดิมที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาบทเรียน ซึ่งครูผู้สอนอธิบายหลักการตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและยกตัวอย่างประกอบเพื่อให้นักเรียนแต่ละคนเกิดการระลึกได้ (recall) ในความรู้ที่ได้เรียนหรือปฏิบัติมา (Cliff and Write, 1999) และเกิดการทบทวนร่วมกันระหว่างนักเรียน เพราะการแบ่งประสบการณ์ในการเรียนระหว่างนักเรียนด้วยกันจะทำให้นักเรียนเข้าใจได้ง่ายขึ้น (สมพงษ์ สิงหะพล, 2542) โดยครูผู้สอนมีบทบาทหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบความเข้าใจ ความรู้และมโนคติของนักเรียน (พิชัย ทองดีเลิศ, 2547)

2. การใช้วิธีการเรียนรู้ร่วมกัน (Collaborative Learning) ซึ่งเป็นวิธีการสอนหนึ่งในงานวิจัยนี้ส่งผลต่อการสร้างค่านิยมความมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดย

1) รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมกันเป็นพื้นฐานความคิดของการเรียนโดยใช้กิจกรรมตามธรรมชาติทางสังคมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันทั้งครูผู้สอนกับนักเรียนและนักเรียนกับนักเรียน (Briton and other, 1975) ทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นเกิดการประมวลผลข้อมูลอย่างลึกซึ้ง และทำให้เกิดการคิดวิเคราะห์ในเหตุผลที่หลากหลาย

(Brown and Palinscar, 1989) ซึ่งตรงกับเป้าหมายของการคิดวิเคราะห์ในเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการคิดคำนึงถึงนิยาม 3 นิยามและ เงื่อนไข 2 เงื่อนไข ทุกครั้งก่อนที่จะปฏิบัติสิ่งต่างๆ และสอดคล้องกับหลักที่จะนำไปปฏิบัติในชีวิตจริง ยกตัวอย่างเช่น ครูผู้สอนเปิดประเด็นคำถามว่า "จากการที่ได้วิเคราะห์บทกลอนนิราศภูเขาทอง 8 บท นักเรียนได้ข้อคิดอะไรบ้าง" จากประเด็นดังกล่าวทำให้เกิดการสนทนาระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียน ดังตัวอย่างการสนทนาต่อไปนี้

ครูผู้สอน: "จากการที่ได้วิเคราะห์บทกลอนนิราศภูเขาทอง 8 บท นักเรียนได้ข้อคิดอะไรบ้าง"
เด็กหญิงปานชนก เกาลวดนิชัย:

"เราไม่ควรมองคนแต่ภายนอก บางคนอาจจะดูดี แต่ข้างในจิตใจอาจจะไม่ดีเหมือนลูกมะเดื่อ"

ครูผู้สอน: "ในการตอบคำถามของนักเรียนครั้งนี้ยังไม่ครอบคลุมถึงปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามที่ครูเคยได้สอนไปนะครับ ครูเคยบอกหน้ว่าการวิเคราะห์สิ่งต่างๆ ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต้องวิเคราะห์ให้ครบทั้ง 5 ประเด็น คือ 3 ห่วง 2 เงื่อนไข หน้จำได้ไหมครับ ลองทำข้อนี้ใหม่นะ"

เด็กหญิงปานชนก เกาลวดนิชัย:

"ความพอประมาณ: ในบทกลอนนี้ มีความพอประมาณในการพูด ในสังคมปัจจุบันการพูดมีผลมาก พอเพียงในการพูด คือ การที่เราไม่พูดเพื่อเจ้า สอเสียด พูดมาก จะทำให้คนอื่นมองเราไม่ดี, ความมีเหตุผล: ในการคบคน เราต้องดูภายใน ไม่ดูแต่เปลือกนอก ไม่ใช่แค่ดูว่าคนนี้แต่งตัวดีมีชาติตระกูลแต่ไม่ดูนิสัย ซึ่งบางคนอาจจะไม่ดีและดี, มีภูมิคุ้มกัน: ในบทกลอนนี้มีภูมิคุ้มกันที่ดีในเรื่องของ การพูดจาดีและการเลือกคบคน การพูดจาดีทำให้สังคมยอมรับ ส่วนการเลือกคบคนทำให้เราไม่หลงผิดไปคบคนที่ไม่ดี, ความรู้: ได้ความรู้ในเรื่องของการพูด เพราะทำอะไรๆ จะดูที่การพูดของเราเป็นตัวตัดสินว่าเราเป็นคนอย่างไร, ครอบครัวยังเป็นอย่างไร, คุณธรรม: การพูดไม่ผิดศีลข้อ 2 และความจงรักภักดี"

2) การเรียนการสอนแบบร่วมกันมีกิจกรรมเจรจาต่อรองตามขั้นตอนการวิจัยนี้จะอยู่ในขั้นที่ 1 ครูบูรณาการนิเทศนักเรียนและครูและนักเรียนร่วมกันวางแผน

3) การเรียนการสอนแบบร่วมกันมีการให้นักเรียนได้ค้นหาคำตอบด้วยตนเองในขั้นที่ 5 นักเรียนวินิจฉัยปัญหาด้วยการสำรวจค้นคว้าจากแหล่งต่างๆ โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดการเชื่อมโยงแหล่งทรัพยากรต่างๆ เพื่อให้ นักเรียนได้รับความรู้มากเท่าที่จะสามารถรับได้เพื่อนำข้อมูลที่นักเรียนแต่ละคนได้รับรู้มากที่สุดมา

เป็นตัวเลือกหนึ่งซึ่งเป็นขั้นแรกของการสร้างค่านิยมตามแนวทฤษฎีการกระจำงค่านิยม จากนั้นต่อด้วยการเห็นคุณค่าในทางเลือกนั้นๆ ซึ่งเป็นขั้นที่1 ของการสร้างทางเลือก ตามทฤษฎีการกระจำงค่านิยมและสุดท้ายนักเรียนนำทางเลือกที่ได้มาตอบคำถามเพื่อแสดงให้ครูผู้สอนเห็นว่านักเรียนพร้อมที่จะนำไปปฏิบัติซึ่งเป็นขั้นสุดท้ายตามทฤษฎีการกระจำงค่านิยม

4) การเรียนการสอนแบบร่วมกันเป็นการจัดการเรียนเป็นกลุ่มย่อยเพื่อให้นักเรียนที่มีความแตกต่างกันด้านทักษะได้ร่วมกันทำงานเพื่อหาคำตอบที่เกิดขึ้นซึ่งตรงกับขั้นที่6 นักเรียนระดมสมองสร้างวิธีการแก้ปัญหาโดยใช้แนวคิดการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงผ่านการใช้เครื่องมือบนเว็บ ซึ่งเป็นการนำคำตอบของนักเรียนแต่ละคนมารวมกันถกประเด็นในกลุ่มย่อยเพื่อตรวจสอบความคิดเห็นและประเมินเพื่อให้ได้สิ่งที่ดีที่สุดเพราะบางครั้งในความคิดของนักเรียนแต่ละคนจะมีจุดด้อยที่เจ้าของความคิด คิดไม่ถึงเป็นการแบ่งปันประสบการณ์ความรู้และประสบการณ์นักเรียนแต่ละคนมากกว่าเป็นผู้รับความรู้แต่เพียงอย่างเดียว (Coschman, 1996) ด้วยความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างกัน (Johnson and Other, 1990) เมื่อนักเรียนแต่ละคนประเมินจุดเด่นจุดด้อย จากความคิดของเพื่อนร่วมกลุ่มแล้ว นักเรียนจะต้องนำหลักความมีเหตุผลในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาวิเคราะห์ความคิดเห็นของเพื่อน เพื่อให้ได้คำตอบของกลุ่มย่อยซึ่งต้องเป็นคำตอบที่สมาชิกทุกคนเห็นด้วย ทำให้เห็นถึงวิธีการเลือก การพิจารณาเห็นคุณค่าและการเลือกนำไปปฏิบัติซึ่งเป็นการวิเคราะห์ตามหลักการกระจำงค่านิยมในด้านความมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5) การเรียนการสอนแบบร่วมกันจะสรุปด้วยการอภิปรายหรือหาข้อสรุปร่วมกันทั้งห้องเรียนโดยนำกระบวนการทุกอย่างที่ได้กระทำในขั้นที่6 มาปฏิบัติซ้ำอีกครั้งหนึ่งในขั้นที่7 แต่จะเปลี่ยนจากการเข้ากลุ่มย่อยมาดำเนินการกับสมาชิกทั้งชั้นเรียน

3. การนำกรณีศึกษามาใช้ในการจัดการเรียนการสอน (Case-based Learning) ซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งของรูปแบบงานวิจัยนี้ ส่งผลต่อการสร้างค่านิยมความมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดย

1) การเรียนการสอนด้วยกรณีศึกษาเป็นการจัดการเรียนการสอนด้วยการนำเสนอปัญหาที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่นักเรียนกำลังเรียนรู้ ซึ่งผู้วิจัยได้นำกรณีศึกษามาวิเคราะห์ความสอดคล้องกับเนื้อหาบทเรียนโดยผ่านการประเมินความสอดคล้องจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดการเรียนการสอนแบบกรณีศึกษา ผลที่ได้คือผู้ทรงคุณวุฒิทุกคนเห็นตรงกันว่ามี ความสอดคล้อง

2) โดยรูปแบบการเรียนการสอนในการทดลองนี้จะเน้นไปที่การวินิจฉัยปัญหาจากประสบการณ์ที่นักเรียนมี นักเรียนจะวิเคราะห์และสังเคราะห์โดยใช้หลักการมีเหตุผลตามปรัชญา

ของเศรษฐกิจพอเพียงในการวิเคราะห์ข้อมูลจากกรณีศึกษา เช่น ในการทดลองผู้วิจัยใช้กรณีศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเล่นสาดน้ำในประเพณีสงกรานต์สมัยก่อนเปรียบเทียบกับบทกลอนนิราศตอนที่กล่าวถึงชาวมอญที่ละทิ้งประเพณีของตน โดยให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงว่า หลังจากนักเรียนได้ดูคลิปวิดีโอกรณีศึกษานั้น นักเรียนได้รับความรู้อะไรบ้าง โดยนักเรียนตอบว่า "จะอนุรักษ์ประเพณีสาดน้ำสมัยก่อนไว้เพราะไม่มีการใช้ความรุนแรง ไม่ก่อให้เกิดอันตราย" จากนั้นนักเรียนจะต้องหาข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เพื่อสร้างทางเลือกหรือหาทางแก้ปัญหาหรือหาสาเหตุของปัญหาแล้วจึงระบุความเป็นไปได้ที่จะป้องกันหรือแก้ไขปัญหานั้นๆ (LAU Woon Ming Leo, 2007; วิฑูรย์ สิมะโชคดี, 2542; นคร พันธุ์ณรงค์, 2549; ทิศนา ขัมมณี, 2550) ซึ่งอยู่ในขั้นที่5 วิจัยแก้ปัญหาโดยสำรวจค้นคว้าจากแหล่งต่างๆ ซึ่งวิธีการใช้กรณีศึกษาในการจัดการเรียนการสอนดังกล่าว เป็นขั้นการเลือกและขั้นการเห็นคุณค่าตามหลักการกระจำจ่างค่านิยม รวมถึงคำตอบแสดงถึงการนำไปใช้ซึ่งเป็นขั้นการปฏิบัติ (ขั้นย่อย การลงมือกระทำหรือแสดงพฤติกรรมที่ตนตัดสินใจเลือก)

3) ผลจากการวิจัยพบว่าเมื่อนักเรียนได้ปฏิบัติตามขั้นตอนดังกล่าวนักเรียนเกิดความคิดในการวิเคราะห์แก้ปัญหาหรือหาสาเหตุของปัญหาหรือหาวิธีป้องกันได้อย่างเป็นระบบ และมีจำนวนนักเรียนที่มีพัฒนาการในการคิดหาเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มมากขึ้นโดยสังเกตจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียนที่ตอบคำถามในบันทึกความก้าวหน้าครั้งที่3 และ ครั้งที่6 ที่ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนตอบคำถามจากกรณีศึกษา พบว่านักเรียนมีจำนวนมากกว่าร้อยละ50 ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์เปรียบเทียบกับตัวบ่งชี้หลักและตัวบ่งชี้ย่อยในการหาเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแล้วทำให้เกิดความคิดมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นผลมาจากการใช้กรณีศึกษาที่นักเรียนวิเคราะห์เชื่อมโยงกับการใช้ชีวิตประจำวัน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับกรณีวิเคราะห์ผลข้อมูลการบันทึกความก้าวหน้าครั้งอื่นๆ พบว่านักเรียนส่วนใหญ่จะไม่เกิดความคิดมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการวิเคราะห์ครั้งแรก แต่จะเกิดเมื่อผู้วิจัยได้ให้ผลป้อนกลับและเสนอแนวทางในการวิเคราะห์ใหม่อีกครั้ง เช่น จากคำถามกรณีศึกษาในข้อ 2) นักเรียนให้คำตอบใหม่ โดยตอบว่า "ผมเห็นว่า มีความพอประมาณไม่ใช้ความรุนแรง ไม่ทะเลาะกัน ไม่ตบตีแก่ล้างกัน ในระหว่างการทำกิจกรรมเช่น รดน้ำดำหัวผู้ใหญ่อยู่กันดีดี เอาไม่ไปตีหัวเข้าสวนความมีเหตุผลคือ เลือกทำสิ่งที่ก่อผลถูกต้องและไม่เดือดร้อนผู้อื่น เช่น การทำบุญตักบาตร มีความมีเหตุผลคือเมื่อเราทำบุญเราก็ได้บุญและไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน และการมีภูมิคุ้มกันตัวที่ดี คือ การเตรียมตัวพร้อมรับมือกับเหตุการณ์ข้างหน้า เช่น เราควรมีความรอบคอบในการไปเล่นสงกรานต์ที่จังหวัดอื่นๆ ว่าไปแล้วคนจะมาน้อยเพียงใด มีการทะเลาะวิวาทกันบ้างหรือเปล่า เป็นต้น ส่วน 2 เงื่อนไข ก็คือ ความรู้คู่คุณธรรม เช่น ดังที่

ยกตัวอย่างมาใน ความพอประมาณแล้วว่า ไม่ใช่ความรุนแรง ไม่ทะเลาะกัน ไม่ตบตีแก้งกัน ในระหว่างการทำกิจกรรม เช่น รดน้ำดำหัวผู้ใหญ่ก็ควรรดน้ำดีดี ไม่นำอาวุธหรือของมีคมไปทำร้ายผู้อื่น เป็นต้น ถ้าทุกคนทำตามนี้แล้วก็จะเป็นคนมีคุณธรรมและความรู้เพราะว่าเมื่อเราเป็นคนมีคุณธรรมเราก็มีความรู้เป็นของตัวเอง"

4) การจัดการเรียนการสอนกรณีศึกษาบนเว็บที่ผู้วิจัยได้ใช้ประเภทกรณีศึกษาแบบการฝึกปฏิบัติ (The exercise case) (Reynolds, 1980) ช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการและทักษะในการคิดวิเคราะห์ตัดสินใจที่จะให้เหตุผลต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาได้ (สมพงษ์ จิตระดับ, 2530) และเมื่อนำมาผนวกกับการนำเสนอกรณีศึกษาผ่านวิดีโอบนระบบเครือข่าย อินเทอร์เน็ตที่จะทำให้นักเรียนเกิดความสนใจที่จะรับรู้เพราะกรณีศึกษาที่นำเสนอด้วยวิดีโอผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ผู้วิจัยได้นำเอาเรื่องหรือกรณีศึกษาที่เป็นเหตุการณ์ปัจจุบันทันตามกระแสข่าวที่เกิดขึ้น หรือเป็นประเด็นที่คนในสังคมกล่าวถึง เช่น การนำเสนอมิวสิกวิดีโอที่เป็นประเด็นในเรื่องการใช้คำไม่สุภาพในขณะเวลานั้นมาให้นักเรียนกลุ่มที่ได้รับบทเรียนกลุ่มย่อยที่มีเนื้อหาบทเรียน (เนื้อหาทฤษฎี) เกี่ยวกับการพูดจา ซึ่งการนำเสนอกรณีศึกษาลักษณะนี้ตรงกับการเขียนกรณีศึกษาที่ Herreid (1999) กล่าวถึงการเขียนกรณีศึกษาที่ดีว่าควรประกอบด้วย (1) การเล่าเรื่องราวในกรณีศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับเรื่องที่คุณเรียนตั้งแต่ต้นจนจบ (2) มีจุดเน้นและประเด็นในเรื่องที่น่าสนใจ มีความสำคัญ มีปัญหาและมีแนวคิด (3) มีความน่าสนใจและประเด็นที่ทันสมัย กระตุ้นความสนใจ เป็นต้น

5) การเรียนการสอนด้วยกรณีศึกษามีความสัมพันธ์กับการเรียนการสอนแบบร่วมกัน ในด้านการทำงานเป็นทีมหรือการทำงานกลุ่มย่อยร่วมกันเพราะในขั้นตอนการเรียนการสอนด้วยกรณีศึกษาขั้นที่2 วิจัยปัญหาจากประสบการณ์ที่มี จะเป็นการโต้แย้งหรือระบุดูจจัยต่างๆ ที่เกิดขึ้น และนักเรียนแต่ละคนร่วมกันวิจัยปัญหาซึ่งตรงกับการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมกัน ในขั้นที่3 สร้างความรู้จากการระดมสมองสมาชิกกลุ่มย่อย นอกจากนี้ครูผู้สอนจะต้องทราบหรือมีความรู้เพื่อชี้แนวทางให้กับนักเรียน (Lau Woon Ming Leo, 2550) ซึ่งตรงกับบทบาทของครูผู้สอนในการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมกันที่จะต้องมีลักษณะเป็นผู้อำนวยความสะดวกทำหน้าที่บริการให้ความสะดวกจัดหาสิ่งต่างๆ ที่นักเรียนต้องการ เป็นผู้ให้คำแนะนำโดยให้ข้อมูลบางอย่างแก่นักเรียนเพื่อดูแลไม่ให้ความคิดของนักเรียนเกิดการหลงประเด็นและเป็นผู้ประเมินผลการเรียนรู้ (พิชัย ทองดีเลิศ, 2547) ซึ่งการจัดการเรียนการสอนที่มีการผนวกเอาวิธีการเรียนแบบร่วมกันและการเรียนด้วยกรณีศึกษามาจัดลักษณะนี้จะทำให้นักเรียนคิดแก้ปัญหาสิ่งต่างๆ ด้วยตัวนักเรียนเอง และมีกระบวนการกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้มาช่วยให้นักเรียนได้รับความรู้ใหม่ๆ เพิ่มขึ้น โดยมีการทำกิจกรรมที่นักเรียนจะต้องพบจริงๆ ในชีวิตประจำวัน ซึ่งจะทำให้ให้นักเรียนใช้หลักการมี

เหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการคิดวิเคราะห์หาคำตอบของปัญหา (หรือคำถาม) ที่ครูผู้สอนได้ตั้งไว้ด้วยความรอบคอบ เพราะการวิเคราะห์สิ่งต่างๆ ตามความมีเหตุผลในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจะต้องมองปัญหานั้นให้ครอบคลุม 5 ด้าน ซึ่งได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล ความมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ความรู้และคุณธรรม จึงจะสามารถสรุปออกมาเป็นคำตอบได้

4. การจัดการเรียนการสอนบนเว็บ (Web-based Instruction) ซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งของรูปแบบงานวิจัยนี้ ส่งผลต่อการสร้างค่านิยมความมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดย

1) การจัดการเรียนการสอนบนเว็บ ในงานวิจัยนี้นำเสนอกรณีศึกษาในลักษณะสื่อมัลติมีเดียรูปแบบวิดีโอผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อนำเสนอกรณีศึกษาให้กับนักเรียน ซึ่งจะสนับสนุนให้นักเรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลาและเป็นการนำวิธีการเรียนการสอนที่นักเรียนอยากเรียนรู้มากที่สุดมาจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียน โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามในชั้นศึกษาความคิดเห็น ซึ่งพบว่านักเรียนส่วนใหญ่อยากเรียนกรณีศึกษาในรูปแบบวิดีโอผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

2) การจัดการเรียนการสอนบนเว็บ ในงานวิจัยนี้มีการนำคุณสมบัติของไฮเปอร์มีเดียเข้ากับการจัดการเรียนการสอนบนเว็บเพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ในมิติที่ไม่มีขอบเขตจำกัด การจัดเตรียมแหล่งทรัพยากรต่างๆ ที่สามารถเชื่อมโยงความรู้ทั้งความรู้ในกรณีศึกษาและความรู้ในเนื้อหาบทเรียนจะมีการจัดเตรียมแหล่งทรัพยากรข้อมูลต่างๆ ที่เอื้อต่อการเรียนในรูปแบบร่วมกันและรูปแบบกรณีศึกษาเพราะเป็นการเรียนรู้ที่ไม่ได้จำกัดเวลาเรียนไม่ได้เกิดการบังคับให้นักเรียนต้องเรียนหรือต้องทำกิจกรรมต่างๆ เพราะฉะนั้นผู้เรียนสามารถศึกษาหาความรู้โดยปราศจากความกดดันหรือการบีบบังคับ

3) การจัดการเรียนการสอนบนเว็บส่งผลให้เกิดประโยชน์ 2 ด้าน คือ

ด้านแรก ประโยชน์ที่มีต่อครูผู้สอน โดยผู้สอนสามารถนำเสนอเนื้อหาบทเรียนต่างๆ นอกเวลาเรียนได้ ไม่จำเป็นต้องนำเสนอเนื้อหาแต่เฉพาะในเวลาเรียน

ด้านที่สอง ประโยชน์ที่มีต่อนักเรียนคือนักเรียนสามารถเรียนรู้เนื้อหาในที่ต่างๆ และในเวลาต่างๆ ไม่จำกัดเฉพาะแต่ในเวลาเรียนหรือเมื่อนักเรียนจำสิ่งที่ครูผู้สอนสอนไม่ได้นักเรียนก็สามารถเข้าไปศึกษาวิดีโอการสอนใหม่ได้เป็นการทบทวนความรู้

การศึกษาลักษณะนี้จะเอื้ออำนวยต่อการกระจ่ายค่านิยมด้านความมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตรงที่นักเรียนสามารถเลือกการเรียนรู้ได้อย่างอิสระ เลือกการเรียนรู้ได้จากหลายๆ แนวทาง จากความสามารถของระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จากนั้นจึงพิจารณาเหตุหรือปัจจัยต่างๆ เพื่อยอมรับในสิ่งที่ตนได้เลือกและเต็มใจที่จะยึดมั่นที่จะทำสิ่งนั้นๆ จนสามารถลง

มือทำสิ่งที่ตนได้เลือกไว้ โดยสังเกตจากผลงานการตอบคำถามหรือด้วยข้อมูลที่นักเรียนหามาได้ สังเกตจากการปฏิบัติงานส่งครูผู้สอนซึ่งกระบวนการตั้งแต่การเลือกจนกระทั่งการปฏิบัติงานส่งครูผู้สอนนั้นตรงกับหลักการกระจำจ้านิยม (Rat Hermine and Simon, 1994)

4) ผู้วิจัยประเมินผลการเรียนของนักเรียนผ่านเครื่องมือบนเว็บ ที่ชื่อว่า “แบบบันทึกความก้าวหน้า” เมื่อนักเรียนตอบคำถามในขอบข่ายการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยนำคำตอบเปรียบเทียบกับตัวบ่งชี้หลักและตัวบ่งชี้ย่อยที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์สังเคราะห์ขึ้น ซึ่งจากผลการวิจัยจะพบว่าจากการปฏิบัติงานส่งครูผู้สอนด้วยเครื่องมือแบบบันทึกความก้าวหน้าจะพบว่าครั้งแรกและครั้งที่สองที่นักเรียนได้ตอบคำถาม ผลปรากฏว่านักเรียนส่วนใหญ่ยังไม่เกิดความคิดมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสาเหตุอาจเนื่องจากในการนำเสนอกรณีศึกษาขณะนั้นยังไม่มีกรเสนอแนะในการวิเคราะห์ แต่หลังจากนักเรียนส่งงานครั้งแรกและครั้งที่สองแล้วผู้วิจัยได้ให้นักเรียนวิเคราะห์สิ่งต่างๆ ตามโจทย์ด้วยหลักการของนิยามและเงื่อนไขในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นักเรียนจึงมีหลักยึดในการวิเคราะห์สิ่งต่างๆ ทำให้ไม่เกิดการหลงประเด็น และเมื่อผนวกกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้วิจัยจากการทำแบบวัดการกระจำจ้านิยมจึงสรุปได้ว่านักเรียนมีค่านิยมความมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวนร้อยละ 77.78

5) คุณสมบัติของการจัดการเรียนการสอนบนเว็บอีกอย่างหนึ่งที่สนับสนุนให้นักเรียนเกิดค่านิยมการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือการติดต่อสื่อสารกันผ่านเครื่องมือต่างๆบนเว็บ ทั้งการติดต่อสื่อสารระหว่างนักเรียนด้วยกันเองและการติดต่อสื่อสารกับครูผู้สอน เพราะด้วยรูปแบบการเรียนการสอนระบบกลุ่มนักเรียนจำเป็นต้องมีช่องทางในการติดต่อสื่อสารเพื่อจะใช้กระบวนการกลุ่มวิเคราะห์หาคำตอบส่งครูผู้สอน (Angelo, 1993) และด้วยระบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยได้ทดลองรูปแบบการเรียนการสอนในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างพบว่าในสภาพความเป็นจริงปัญหาที่สำคัญในการจัดการสอนให้กับนักเรียนในรายวิชาภาษาไทย คือเรื่องของการจัดการเวลา เพราะวิชาภาษาไทยมีเนื้อหาค่อนข้างมาก แต่เวลาต่อคาบเรียนที่จัดการเรียนการสอนจริงๆ มีน้อย บางครั้งครูผู้สอนวิชาอื่นที่สอนนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนคาบเรียนภาษาไทยสอนเกินเวลาทำให้นักเรียนเริ่มเรียนช้า และครูผู้สอนไม่สามารถนำเสนอเนื้อหาที่มีอยู่ได้ครบถ้วน เพราะฉะนั้นครูผู้สอนวิชาภาษาไทยจึงต้องให้นักเรียนกลับไปทำงานเป็นการบ้านมาส่ง ซึ่งหลายครั้งนักเรียนก็สับสนหรือไม่เข้าใจเนื้อหาหรือไม่เข้าใจคำสั่งแต่ไม่สามารถสอบถามครูผู้สอนได้ผลคือนักเรียนไม่ทำการบ้านตามที่มอบหมาย หรือทำส่งแบบผิดๆ การใช้การสื่อสารบนเว็บ เช่น ผู้วิจัยใช้ห้องสนทนาตอบคำถามนักเรียนในเวลา 20.00 น. ของทุกวันที่มีการเรียนการสอนส่งผลให้นักเรียนเข้าใจงานที่ให้ทำและปฏิบัติงานมาส่งอย่างถูกต้อง เพราะในเวลา 20.00 น. ของทุก

วันที่มีการเรียนการสอน นักเรียนจะเข้าห้องสนทนามาคุยกับครูผู้สอนตามทำงานที่ต้องทำ ตามใน
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสิ่งที่สงสัยต่างๆ

5. ขั้นตอนสำคัญของการจัดการเรียนการสอนบนเว็บวิชาภาษาไทยด้วยวิธีการเรียนรู้
ร่วมกันและการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาเพื่อสร้างค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 ที่ส่งผลต่อการสร้างค่านิยมด้านการมีเหตุผลตาม
ปรัชญาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบไปด้วย

1) ขั้นที่3 ครูทบทวนความรู้เดิมที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาบทเรียนและปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียงให้นักเรียน ดังที่ Ritchie and Hoffman (1997) ได้กล่าวถึงการออกแบบ
การเรียนการสอนบนเว็บไว้ว่าจะต้องมีการทบทวนและเชื่อมโยงความรู้เดิมของนักเรียน โดย

1.1 ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลความรู้ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับนิยามและเงื่อนไขในปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง มีระบบการตรวจสอบความรู้ของนักเรียนว่ามีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียงโดยการให้ทำแบบฝึกหัดทดสอบและบอกผลป้อนกลับรวมถึงบอกวิธี
การศึกษาขั้นต่อไปว่าควรทำอะไรในทันทีที่ทำข้อสอบเสร็จ

1.2 ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลความรู้เบื้องต้นในเนื้อหาวิชาภาษาไทย มีระบบ
การตรวจสอบความรู้ของนักเรียนว่ามีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาภาษาไทยเรื่องนั้นๆ
โดยการให้ทำแบบฝึกหัดทดสอบและบอกผลป้อนกลับรวมถึงบอกวิธีการศึกษาขั้นต่อไปว่าควรทำ
อะไรในทันทีที่ทำข้อสอบเสร็จ

ซึ่งตรงกับที่ Grabiger and Dunlap (1996) ได้กล่าวถึงการเรียนแบบร่วมกันว่า
จะต้องมีการฝึกปฏิบัติเพื่อตรวจสอบความรู้ที่ได้รับและครูผู้สอนจะต้องเตรียมการให้ผลป้อนกลับ
ในคำตอบของนักเรียนแต่ละคน (Lau Woon Ming Leo, 2550) การจัดการเรียนการสอนตามขั้นนี้
จะส่งผลให้นักเรียนแต่ละคนมีความรู้เกี่ยวกับหลักการเกิดค่านิยมการมีเหตุผลตามปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อจะได้นำไปปรับหรือประยุกต์ใช้กับการตอบคำถามส่งครูผู้สอนในชั้น
การจัดการเรียนการสอนอื่นๆ ต่อไป เพราะหากนักเรียนขาดความรู้หรือความเข้าใจ ทั้งเนื้อหาวิชา
และนิยาม เงื่อนไขหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแล้ว นักเรียนจะเกิดการหลงประเด็นและไม่
สามารถตอบคำถามตรงกับหลักการคิดแบบมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้
เพราะยังไม่เข้าใจในหลักการหรือทฤษฎีเบื้องต้นจึงนำมาประยุกต์ใช้ไม่ได้ ซึ่งผลจากการวิจัยในขั้น
นี้พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่จะศึกษาแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่ได้เตรียมไว้ในเว็บไซต์บทเรียนรายวิชาและ
ยังเกิดข้อสงสัยทั้งเรื่องของการใช้เครื่องมือบนเว็บและเรื่องเนื้อหาบทเรียนและเนื้อหากรณีศึกษา
ผู้วิจัยจึงให้คำปรึกษาผ่านเครื่องมือห้องสนทนาและกระดานเสวนา เช่น นักเรียนถามว่า "จำเป็น

ใหม่ขณะที่การแตงนินาสต้องไม่มีวรรคแรกของบทที่หนึ่ง" ซึ่งครูผู้สอนได้ให้ผลป้อนกลับ และได้ชี้แนวทางการหาคำตอบด้วยตนเองจากแหล่งข้อมูล

2) ขั้นที่4 นักเรียนทำความเข้าใจเนื้อหาบทเรียนและกรณีศึกษาที่เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยผู้วิจัยให้นักเรียนได้ศึกษาเนื้อหาบทเรียนในเนื้อหาตอนย่อยที่ครูผู้สอนได้แบ่งไว้รวมถึงศึกษากกรณีศึกษาที่มีประเด็นในเนื้อหา เชื่อมโยงกับเนื้อหาบทเรียนที่กลุ่มนักเรียนเลือกไว้ และเชื่อมโยงให้นักเรียนสามารถคิดแก้ปัญหาหรือหาสาเหตุของกรณีศึกษานั้นได้ (Herreid, 1999) ครูผู้สอนเปิดประเด็นด้วยวิธีการเสริมความรู้เพิ่มเติม เช่น การยกตัวอย่างประกอบทั้งที่เกี่ยวกับเนื้อหาบทเรียนและเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเนื้อหาที่เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้วิจัยพยายามเปิดประเด็นให้เห็นถึงวิธีคิด วิธีปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม เพื่อชี้แนวทางบางอย่างให้นักเรียนเห็นดี เห็นชอบ เห็นสมควรที่จะยึดถือหรือปฏิบัติซึ่งคือการเกิดค่านิยม นั่นเอง หากขั้นนี้นักเรียนยังขาดความเข้าใจหรือยังไม่เข้าใจในวิธีคิดแบบปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้นักเรียนสอบถามแนวคิดหรือสนทนาเพื่อให้ได้คำตอบที่ถูกต้อง (เกียรติศักดิ์ อิชยานันท์, 2527)

3) ขั้นที่5 นักเรียนวินิจฉัยปัญหาด้วยการสำรวจค้นคว้าจากแหล่งต่างๆ โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้ ผู้วิจัยได้ใช้คำถามเพื่อให้นักเรียนได้ค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อตอบคำถามโดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ (1) คำถามเกี่ยวกับเนื้อหาบทเรียนรายวิชา และ (2) คำถามเกี่ยวกับเนื้อหากรณีศึกษา โดยลักษณะคำถามที่เกี่ยวกับกรณีศึกษาจะเชื่อมโยงกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เช่น ในการจัดการเรียนเรื่องนินาสภูเขาทอง ถามนักเรียนว่า "จากที่นักเรียนได้วิเคราะห์บทกลอนนินาสนักเรียนคิดว่าสามารถนำข้อคิดอะไรจากกลอนนินาสภูเขาทองมาประยุกต์ใช้ในกรณีศึกษาที่ได้" หรือ ในการจัดการเรียนเรื่องหลักการให้พจนานุกรม ถามนักเรียนว่า "จากที่นักเรียนได้วิเคราะห์ชนิดของคำที่ปรากฏในองค์พระราชดำรัสที่ครูให้ศึกษา นักเรียนคิดว่าได้ข้อคิดอะไรบ้าง และจะนำข้อคิดที่ได้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร" ซึ่ง

3.1 คำถามที่จะถามในขั้นนี้สอดคล้องกับค่านิยมทางความจริง (Truth Values) ซึ่งเป็นค่านิยมที่เกี่ยวกับความจริงที่ต้องค้นคว้าหาทฤษฎีจากความเป็นจริงในธรรมชาติมารับ (Phillip Phenix, 1958)

3.2 การที่นักเรียนได้หาสาเหตุตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจะทำให้นักเรียนได้รับความรู้ ความคิดและมีประสบการณ์ในการวิเคราะห์ว่าสิ่งใดควรหรือไม่ควร เป็นเหตุให้นักเรียนสามารถเกิดค่านิยมความมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากการวิเคราะห์ปัญหาหรือหาสาเหตุต่างๆ ซึ่งอาจจะคงค่านิยมที่นักเรียนแต่ละคนได้วิเคราะห์ไว้หรือมีการเปลี่ยนแปลงใหม่ภายใต้หลักการคิดตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไม่ว่าจะเปลี่ยนแปลงหรือ

คงค่านิยมอย่างไร หากแต่นักเรียนสามารถวิเคราะห์หาเหตุผลโดยยึดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงก็ถือว่านักเรียนเกิดแนวความคิดมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแล้ว

3.3 กระบวนการคิดที่กล่าวมาในข้อ 3.1 และ 3.2 เป็นกระบวนการกระจำงค่านิยม โดยผู้วิจัยจะวิเคราะห์ (วัดและประเมิน) ผลว่านักเรียนแต่ละคนเกิดแนวความคิดมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหรือไม่ ประเมินจากการตอบคำถาม โดยผู้วิจัยนำคำตอบไปเทียบกับตัวบ่งชี้หลักและตัวบ่งชี้ย่อยในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขึ้น ผลปรากฏว่านักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 83.34) วิเคราะห์หลงประเด็น โดยจะตอบคำตอบเพียงแค่นำไปใช้หรือการนำประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันเท่านั้น เช่น ตอบว่า “จะไม่แต่งกายวาบหวิว” “จะพูดคำหยาบให้น้อยลง” เป็นต้น ผู้วิจัยจึงให้ผลป้อนกลับแก่นักเรียนแต่ละคนถึงการวิเคราะห์ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ว่าต้องวิเคราะห์ให้ครบทั้งด้านนิยามและเงื่อนไขในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเมื่อนักเรียนได้ตอบคำถามส่งอีกครั้งพบว่านักเรียนเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 61.11 ที่ความคิดมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยจะวิเคราะห์เพิ่มเติม นอกเหนือจากเดิม ดังที่ผู้วิจัยได้ยกตัวอย่าง ในการอภิปรายผลการวิจัย ในข้อที่ 2

4) ขั้นที่ 6 นักเรียนระดมสมองสร้างวิธีการแก้ปัญหาโดยใช้แนวความคิดมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงผ่านการใช้เครื่องมือบนเว็บ ผู้วิจัยได้ใช้คำถามเดิมในขั้นที่ 5 และใช้วิธีการระดมการกลุ่มในการวิเคราะห์ (ดูรายละเอียดจากการอภิปรายผลการวิจัยในข้อที่ 2) ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่ากลุ่มนักเรียนมากกว่าครึ่งหนึ่งของทั้งห้องเรียนเกิดความคิดมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนนักเรียนอีกครั้งหนึ่งยังหาข้อสรุปไม่ได้อันมีสาเหตุมาจาก

4.1 นักเรียนไม่ได้ศึกษาบทเรียนบนเว็บ (ไม่มีเวลา)

4.2 นักเรียนในกลุ่มเกิดความขัดแย้งทางความคิดหาข้อสรุปไม่ได้

จากสาเหตุดังกล่าวนักเรียนแก้ปัญหาด้วยการสอบถามผลสรุปหรือข้อเสนอนั้นกับครูผู้สอน (ผู้วิจัย) ซึ่งมีบทบาทหน้าที่เป็น Facilitator และ Resource ให้กับนักเรียน (Kimber, 1994) ผลสุดท้ายทำให้นักเรียนแต่ละกลุ่มหาข้อสรุปของปัญหาหรือหาข้อสรุปของสาเหตุได้ ทำให้นักเรียนแต่ละกลุ่มได้รับความรู้ ทักษะและทัศนคติที่เกิดจากผลของการทำงานร่วมกันเพื่อสร้างความรู้ สร้างเนื้อหาและมุ่งพัฒนาทักษะโดยเน้นด้านกิจกรรมมีการแบ่งปันความรู้ และประสบการณ์ของนักเรียนแต่ละคนมากกว่าการเป็นผู้รับความรู้เพียงอย่างเดียว (Coschman, 1996) ในขั้นนี้อาศัยหลักการกระจำงค่านิยมมาช่วยในการวิเคราะห์หาสาเหตุโดยให้นักเรียนแต่ละคนเสนอแนวความคิดของตน ให้เพื่อนร่วมกลุ่มฟัง จากนั้นนักเรียนแต่ละคนเสนอแนวความคิดของตน ให้เพื่อนร่วมกลุ่มฟังจากนั้นนักเรียนแต่ละคนจะเลือกพิจารณาโดยอาศัยหลักของ

เหตุและผล ต่อมาแต่ละคนจะเลือกพิจารณาเห็นคุณค่าและสุดท้ายคือการเลือกปฏิบัติซึ่งผลของคำตอบที่ได้คือผลที่จะนำไปปฏิบัติ

5) ขั้นที่7 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลความคิดตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และนำเสนอความรู้ที่ได้ต่อชั้นเรียน ขั้นนี้ผู้วิจัยได้นำผลคำตอบของขั้นที่6 ที่นักเรียนได้ร่วมกลุ่มวิเคราะห์ทั้งด้านเนื้อหาบทเรียนและด้านกรณีศึกษา มาตรวจสอบความถูกต้องและจัดการแก้ไข แล้วจึงประกาศลงในกระดานเสวนาของแต่ละกลุ่มและจัดการเรียนให้กับนักเรียนโดยให้นักเรียนแต่ละคนเข้าไปศึกษาหาความรู้รวมถึงให้ข้อเสนอแนะในกระดานเสวนากลุ่มต่างๆ ซึ่งผู้วิจัยจะประเมินผลการเกิดความคิดมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากความคิดเห็นหรือคำแนะนำของนักเรียนแต่ละคนในแต่ละกระดานเสวนา โดยเทียบกับตัวบ่งชี้หลักและตัวบ่งชี้ย่อยในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ขั้นนี้เป็นขั้นผลลัพธ์ (Concluding group's results) โดยแสดงข้อมูลสรุปของกลุ่ม มีการแสดงความคิดเห็นหรือโต้แย้งส่วนต่างๆ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีและถูกต้องที่สุด (Chang, Sung and Lee, 1987) ซึ่งผลการวิจัยปรากฏว่าในขั้นนี้นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 47.22) เกิดแนวคิดตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนที่เหลือมีทั้งนักเรียนที่ยังไม่เกิดแนวคิดและนักเรียนที่ยังไม่ได้ตอบคำถามซึ่งจะต้องพัฒนาต่อไป

6) ขั้นที่8 นักเรียนทดสอบความรู้และครูจัดการประเมินผล และ ขั้นที่9 ครูให้ผลป้อนกลับตามหลักการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนสนใจในเนื้อหาวิชาที่เรียน (Susan et al., 1996) ให้นักเรียนได้แสดงความรู้สึที่มีออกมา ซึ่งเป็นการตรวจสอบความรู้เนื้อหาวิชาภาษาไทยและตรวจสอบการเกิดค่านิยม ซึ่งเป็นการแสดงออกของค่านิยมความมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยมีวิธีการทดสอบคือ

6.1 ส่วนของการทดสอบความรู้ในเนื้อหาวิชาภาษาไทย ทดสอบโดยการนำเสนอแบบทดสอบหรือแบบฝึกหัดผ่านหน้าเว็บเพจในลักษณะ 4 ตัวเลือกให้นักเรียนได้เลือก จากนั้นเมื่อนักเรียนทำข้อสอบเสร็จจะมีการรายงานผลป้อนกลับให้นักเรียนได้ทราบทันที

6.2 การทดสอบค่านิยมการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทดสอบเป็น 2 แนวทางคือ

แนวทางแรก ทดสอบด้วยแบบวัดค่านิยมความมีเหตุผลตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นเป็นลักษณะเลือกตอบ 3 ตัวเลือกและแบบตอบถูกต้องผิด ผลการวิจัยพบว่านักเรียนส่วนใหญ่ที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บวิชาภาษาไทยด้วยวิธีการเรียนรู้ร่วมกันและการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาเพื่อสร้างค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่1ในเรื่องนิราศภูเขาทอง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในเรื่องหลักการ

ใช้พจนานุกรม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แนวทางที่2 ทดสอบด้วยแบบวัดการกระจำค่านิยม (นาตยา ปิลาธธานนท์, 2533) ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ (ดังรายชื่อในภาคผนวก ก.) ผลปรากฏว่านักเรียนร้อยละ 77.78 เกิดค่านิยมความมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามแบบวัดการกระจำค่านิยม

แนวทางที่3 ประเมินผลจากการบันทึกความก้าวหน้าหรือตอบคำถามในการบ้านที่ครูผู้สอนให้ทำ พบว่า มีนักเรียนร้อยละ50 ที่เกิดค่านิยมความมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยผู้วิจัยวิเคราะห์ผลจากความถี่ในการเกิดแนวคิดความมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากการส่งงานหรือส่งการบ้านทุกครั้งและนับจำนวนนักเรียนที่มีความถี่ของการเกิดแนวคิดตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตั้งแต่ 4 ครั้งขึ้นไปจึงจะถือว่านักเรียนมีค่านิยมความมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในขั้นการสร้างค่านิยมขั้นสุดท้ายได้กล่าวไว้ว่านักเรียนต้องปฏิบัติซ้ำๆ (Rats hermine and Siman, 1994) ซึ่งผู้วิจัยได้ตั้งเกณฑ์ไว้ที่การเกิดความถี่ของแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากการส่งงาน มากกว่าร้อยละ 50 ของผลการประเมินการเกิดแนวคิดตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้งหมด ซึ่งตรงกับที่นาตยา ปิลาธธานนท์ (2551) ได้ให้คำแนะนำผู้วิจัยไว้ว่า การวัดการเกิดค่านิยมหรือวัดการกระจำค่านิยมขึ้นอยู่กับผู้วัดตั้งเกณฑ์การวัดเอาไว้หรือขึ้นอยู่กับการประเมินผลจากคนรอบข้างผู้ถูกวัด การเกิดค่านิยมในงานวิจัยนี้ไม่ได้ประเมินจากคนรอบข้าง ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกการวัดด้วยวิธีแรก

7) ชั้นที่10 นักเรียนจดจำและนำหลักการมีเหตุผลในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นขั้นของการรวบรวมความคิดเห็นและข้อมูลต่างๆ จากขั้นกิจกรรมเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนนำไปปฏิบัติใช้จริงในชีวิตประจำวัน (Tizmann, 1990) นอกจากนี้ยังเป็นการนำผลจากการเรียนรู้มาสร้างเป็นความรู้ใหม่หรือข้อกำหนดการปฏิบัติตนในชีวิตประจำวันของนักเรียน (นคร พันธุ์ณรงค์, 2549) รวมถึงเป็นการปลูกฝังให้นักเรียนสามารถนำการฝึกการคิดอย่างมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ในขั้นนี้ผู้วิจัยให้นักเรียนแต่งกลอนนิราศที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ในเรื่องนิราศภูเขาทอง) และเขียนรายงานเรื่องความพอเพียงที่ฉันเคยทำ (ในเรื่องการใช้พจนานุกรม) จากนั้นผู้วิจัยจึงวัดผลจากการเขียนอธิบายให้เหตุผลและจากการเขียนรายงานในผลงานที่ทำโดยเทียบกับตัวบ่งชี้หลักและตัวบ่งชี้ย่อยตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์สังเคราะห์ขึ้น ผลจากการวิจัยในขั้นนี้พบว่านักเรียนส่วนมากเกิดแนวคิดการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียงจะมีนักเรียนที่ไม่เกิดแนวคิดตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 4 คน เท่านั้น ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลมีสาเหตุมาจากนักเรียนไม่ได้ทำงานส่งจึงทำให้ผู้วิจัยไม่สามารถตรวจสอบได้

6. องค์ประกอบสำคัญของการจัดการเรียนการสอนบนเว็บวิชาภาษาไทยด้วยวิธีการเรียนรู้ร่วมกันและการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาเพื่อสร้างค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ส่งผลต่อการสร้างค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย

1) องค์ประกอบที่ 1 ด้านเป้าหมายการจัดการเรียนการสอน ส่งผลต่อการเกิดค่านิยม เพราะเป็นเกณฑ์ที่ผู้วิจัยใช้ประเมินการเกิดแนวคิดความมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยการประเมินจากตัวบ่งชี้หลักและตัวบ่งชี้ย่อยที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และสังเคราะห์ขึ้นจากองค์พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และ นักการศึกษาที่ได้รับพระบรมราชานุญาตให้เผยแพร่ในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

2) องค์ประกอบที่ 2 ด้านสภาพแวดล้อมและสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน การเรียนการสอนบนเว็บเป็นการใช้ความรู้จากสถานการณ์กรณีศึกษาที่สร้างขึ้น และความรู้จากเนื้อหาบทเรียน โดยใช้คุณสมบัติและแหล่งทรัพยากรสนับสนุนที่มีครูผู้สอนจัดหาไว้ให้ (Relan and Gillani, 1997) ซึ่งผู้วิจัยได้เชื่อมโยงแหล่งทรัพยากรสนับสนุนต่างๆ (ปทีป เมธาคณวุฒิ, 2540) เพื่อหาข้อมูลมาสนับสนุนในขั้นการเลือกตามทฤษฎีการกระจ่างค่านิยม ที่ผู้วิจัยใช้เป็นแนวทางในการประเมินการเกิดแนวคิดความมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3) องค์ประกอบที่ 3 ด้านครูผู้สอน ครูผู้สอนจะต้องมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) ครูจะต้องมีส่วนร่วมในการสนับสนุนแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ต่างๆ ให้นักเรียนได้ศึกษาได้ถูกต้องตรงจุด (Erskine al., 1998) นอกจากนี้ครูจะต้องมีความรู้ในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพราะครูจะเป็นผู้วิเคราะห์ตรวจสอบว่าความคิดหรือความรู้ที่นักเรียนแต่ละคนแสดงออกมาเข้าใจได้ถูกต้องหรือไม่ และครูจะต้องมีหน้าที่สำคัญคือการสอดแทรกปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ในห้องเรียน (ปริญานุช พิบูลสรวารุช, 2550) เพื่อพัฒนาความคิดของนักเรียนแต่ละคนให้สอดคล้องกับตัวบ่งชี้หลักและตัวบ่งชี้ย่อยในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4) องค์ประกอบที่ 5 ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน ซึ่งผู้วิจัยได้กล่าวไว้ใน การอภิปรายผลการทดลองในข้อที่ 2-4

5) องค์ประกอบที่ 6 ด้านสื่อการเรียนการสอน ส่งผลต่อการเกิดค่านิยมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเครื่องมือบนเว็บที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพราะจะเป็นช่องทางที่ทำให้นักเรียนปรับเปลี่ยนแนวคิดและทัศนคติให้ถูกต้องตามปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียงจากคำแนะนำของเพื่อนนักเรียนและครูผู้สอน ซึ่งเป็นขั้นของการเลือก ขั้นการพิจารณา เห็นคุณค่าในการกระจ่ายค่านิยม ด้านการใช้บริการของกระดานเสวนาและห้องสนทนา (Khan, 1997) ซึ่งเป็นความร่วมมือทางการเรียนระหว่างนักเรียนด้วยกันและระหว่างนักเรียนกับครูผู้สอน (บุปผชาติ ทัพทิกกรณ์, 2541)

6) องค์ประกอบที่ 7 ด้านการวัดประเมินผล จะเป็นขั้นการวัด ประเมินผลว่านักเรียน เกิดแนวคิดตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหรือไม่ และจะกระตุ้นให้นักเรียนได้เกิดแนวคิด ความมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างไรในแต่ละคาบเรียน หรือแต่ละการทำ แบบบันทึกความก้าวหน้า โดยนำผลความรู้จากการตอบคำถามต่างๆ เปรียบเทียบกับตัวบ่งชี้หลัก และตัวบ่งชี้ย่อย หรือนำตัวบ่งชี้หลักและตัวบ่งชี้ย่อยมาวิเคราะห์จัดทำแบบทดสอบวัดค่านิยม ความมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแบบตัวเลือกและแบบตอบถูกต้องผิดในการวัด ก่อนและหลังเรียน

7. ผู้ที่จะนำบทเรียนบนเว็บวิชาภาษาไทยที่มีวิธีการเรียนรู้ร่วมกันและการเรียนรู้ด้วย กรณีศึกษา เรื่อง นิราศภูเขาทอง และ เรื่องหลักการให้พจนานุกรม ไปใช้มั่นใจได้ว่าบทเรียนนี้มี คุณภาพ เนื่องจาก ในกระบวนการออกแบบบทเรียนบนเว็บที่มีการหาค่าประสิทธิภาพสื่อตาม เกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ซึ่งเป็นวิธีการหาค่าความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพสื่อ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, ม.ป.ป.) ซึ่งเป็นวิธีการที่นักวิชาการยอมรับกันอย่างแพร่หลายในประสิทธิภาพของสื่อที่เกิดขึ้น วิธีการนี้มีพื้นฐานแนวคิดมาจากทฤษฎีการเรียนรู้แบบรอบรู้ (Mastery Learning) ที่มีความเชื่อว่าการเรียนของแต่ละคนย่อมต้องการเวลาที่แตกต่างกัน หากให้โอกาสเวลากับเขาอย่างเพียงพอแล้ว เขาจะสามารถเรียนรู้ได้ (ทิศนา แคมมณี, 2547) บทเรียนบนเว็บนี้จะให้นักเรียนได้ฝึกคิดฝึกปฏิบัติ จากการนำเสนอกรณีศึกษาที่ได้ผ่านการประเมินความสอดคล้องกับเนื้อเรื่องที่เรียนซึ่งทำให้ การประเมินความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญ ทำให้นักเรียนได้กระทำการต่างๆ ด้วยตนเองและเมื่อนักเรียนได้รับผลป้อนกลับจากการทำแบบฝึกหัดในแต่ละครั้ง จะทำให้นักเรียนคิดอยู่ในกรอบอยู่ในระบบความคิดการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพราะครูผู้สอนจะให้ผลป้อนกลับโดยชี้แนวทางในการวิเคราะห์โจทย์

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำรูปแบบไปใช้

1.1 ผู้ที่จะนำรูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บวิชาภาษาไทยด้วยวิธีการเรียนรู้ร่วมกัน และการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาเพื่อสร้างค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียงสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่1 ไปใช้ต้องมั่นใจว่าตนมีความรู้และความชำนาญในด้านปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างแท้จริง ไม่ใช่รู้แต่เพียงผิวเผิน

1.2 รูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บวิชาภาษาไทยด้วยวิธีการเรียนรู้ร่วมกันและการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาเพื่อสร้างค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่1 นี้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความกระตือรือร้นในการเรียนและเหมาะกับการจัดการเรียนการสอนที่นักเรียนส่วนใหญ่มีแหล่งทรัพยากรทางคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตสนับสนุนที่บ้านของนักเรียน

1.3 รูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บวิชาภาษาไทยด้วยวิธีการเรียนรู้ร่วมกันและการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาเพื่อสร้างค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่1 นี้ สามารถนำไปใช้กับนักเรียนที่ไม่มีความรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษารูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บด้วยวิธีการเรียนรู้ร่วมกันและการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาเพื่อสร้างค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในรูปแบบการทดลองระยะยาว (Long-term experiments)

2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอนสอนอื่นๆ นอกเหนือจากวิธีการเรียนการสอนแบบร่วมกันและวิธีการเรียนการสอนด้วยกรณีศึกษา โดยวิธีการสอนนั้นจะต้องส่งผลต่อการสร้างค่านิยมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับค่านิยมด้านเงื่อนไขความรู้และคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. ควรมีการวัดการเกิดค่านิยมโดยใช้วิธีการประเมินผลจากคนรอบข้างของผู้ถูกวัด เพราะเป็นอีกรูปแบบหนึ่งของการวัดค่านิยมเพื่อนำผลที่ได้มาเปรียบเทียบกับผลการวิจัยนี้ เช่น การให้ผู้ปกครองหรือเพื่อนนักเรียนเป็นผู้ประเมินตัวบ่งชี้ เพื่อนำผลการวิจัยมาเทียบเคียงกับวิธีการวัดที่ผู้วิจัยใช้ในงานวิจัยนี้